

บทนำ

ตลอดระยะเวลาประมาณ 20 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 ที่โรคเอดส์ได้เข้ามาแพร่ระบาดในประเทศไทย การแพร่ระบาดได้ส่งผลกระทบต่อคนข้างรุนแรงต่อสังคมไทย ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และยิ่งในปัจจุบันปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เช่น มีเด็กกำพร้าติดเชื้อเอดส์มากขึ้น กลุ่มที่เป็นแม่บ้าน และในกลุ่มวัยแรงงานก็เป็นวัยที่สำคัญที่เป็นกำลังของครอบครัวที่ต้องหารายได้ของครอบครัว

โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งที่ชื่อว่า Human Immunodeficiency Virus (HIV) ที่เข้าทำลายระบบภูมิคุ้มกัน หรือกลไกต่อต้านเชื้อโรคของร่างกายทำให้ภูมิคุ้มกันลดน้อยลงหรือไม่มีเลย ร่างกายจึงติดเชื้อชนิดต่างๆ ได้ง่าย แม้กระทั่งเชื้อโรคที่พบทั่วไปในธรรมชาติ และไม่ทำอันตรายต่อคนปกติ แต่จะเป็นอันตรายสำคัญสำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์ ที่มีระบบภูมิคุ้มกันลดน้อยลง เป็นผลให้ผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสชนิดฉวยโอกาส หรือเป็นมะเร็งบางชนิดได้ง่ายกว่าปกติ ผู้ป่วยโรคนี้มักจะมีอาการรุนแรงและทำให้ตายได้ (กรมควบคุมโรคติดต่อกระทรวงสาธารณสุข 2539.น9 อ้างถึงในรายงานวิจัยประจำปี 2546 แผนการจัดบริการ สำหรับเด็กกำพร้าที่ติดเชื้อเอดส์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ น.4)

โรคเอดส์นับว่าเป็นภัยคุกคามสุขภาพของมนุษย์ ความมั่นคงของมนุษย์ ในด้านสุขภาพจะต้องหมายถึงบุคคลที่มีสุขภาพอนามัยดี มีองค์ประกอบ คือ การมีชีวิตยืนยาว การมีสุขภาพอนามัยดี มีการสร้างความเป็นธรรมในระบบสาธารณสุข ไม่ป่วยเป็นโรคที่ร้ายแรง

ในรายงานสถานการณ์สังคมฉบับนี้ เป็นรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับเอดส์ เพื่อให้สอดคล้องกับที่ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอดส์โลกครั้งที่ 15 เมื่อวันที่ 11-16 กรกฎาคม 2547 เพราะโรคเอดส์เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของมนุษย์ ที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในประเทศไทย และทั่วโลก โดยนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

ความมั่นคงของสุขภาพ เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของความมั่นคงมนุษย์ที่ต้องเกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพ การบริการสุขภาพ

ในบทถัดไปได้กล่าวถึง สถานการณ์เอดส์ และแนวโน้มของเอดส์ ตั้งแต่ได้เริ่มเข้ามาแพร่ระบาดในประเทศไทยในปี 2527 ตลอดระยะเวลา 20 ปี การแพร่ระบาดของเอดส์ในระยะแรกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และประเทศไทยได้พยายามที่จะยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคเอดส์จนประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งในความพยายามที่จะป้องกันโรคเอดส์ โดยใช้รูปแบบของการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ติดเชื้อเอดส์ แยกเป็นเพศ วัย อาชีพ และพื้นที่แพร่กระจายของเอดส์ ของประเทศไทย นอกจากนั้นยังชี้ให้เห็นถึงการแพร่ระบาดของกลุ่มประเทศต่างๆทั่วโลก

ในบทที่ 4 เป็นการนำผลที่ได้จากการประชุมเอดส์โลก ครั้งที่ 15 ที่เกิดจากการประชุม เช่น ปัญญาจากการประชุม ความรู้ใหม่ในการใช้ยาให้กับผู้ติดเชื้อเอดส์ การพัฒนาเครือข่าย และการเสริมสร้างความร่วมมือ ด้านระบาดวิทยาและการป้องกัน ด้านสังคมเศรษฐกิจ และให้ทุกคนยึดหลัก Access for all

ในบทสุดท้าย ได้กล่าวถึงภารกิจของกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ที่มีภารกิจโดยตรงในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในการดำรงชีวิต และเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ แก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยมีแนวทางในการจัดสวัสดิการให้กับเด็กที่ติดเชื้อเอดส์ ผู้ป่วยเอดส์ ที่มีผู้ป่วยเอดส์อาศัยอยู่ในครอบครัว